

MEDICINSKI LEKSIKON

ZAGREB MCMXCII
LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD »MIROSLAV KRLEŽA«

LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD »MIROSLAV KRLEŽA«

GLAVNI RAVNATELJ

Dalibor Brozović

RAVNATELJ

Vladimir Pezo

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb

UDK 61(031)

MEDICINSKI leksikon / [suradnici Alač Mirjana... [et al.]
; izradba crteža Mira Hrnjak... [et al.] ; urednik za ilustracije
Aleksandar Vučer... (et al.) ; glavni urednik Ivo Padovan]. –
1. izd. – Zagreb : Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1992.
– 1024 str., LII str. s tablama u bojama : ilustr. ; 24 cm

920224039

PRVO IZDANJE

Rukopisi redakcijski dovršeni: svibanj 1990.

SVA PRAVA PRIDRŽAVA
COPYRIGHT BY

LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD »MIROSLAV KRLEŽA«

Priprema
Ljudska pravica
Ljubljana

Tisak i uvez
Grafički zavod Hrvatske
Zagreb

ISBN 86-7053-010-4

MEDICINSKI LEKSIKON

GLAVNI UREDNIK
Ivo Padovan

POMOĆNICI GLAVNOG UREDNIKA
Vjekoslav Fišter
Theodor Dürriegl

STRUČNI UREDNICI
Ivo Čikeš
Nada Čikeš

TAJNIK
Nebesna Kragović

LEKTOR
Žarko Anić Antić

UREDNIK ZA ILUSTRACIJE
Aleksandar Vučer
Žarko Pavunić

GRAFIČKO-TEHNIČKI UREDNIK
Žarko Pavunić

OBRADBA TEKSTA NA RAČUNALU
Semir Resimović

IZRADBA CRTEŽA
Biserka Cerovečki, Mira Hrnjak, Borko Jurin, Milovan Kavšek

KOREKTURA
Ljerka Mlinar, Mirjana Mrakužić, Anica Skorin

LEKSIKOGRAFSKI ODJEL
Igor Gostl

STRUČNO-REDAKCIJSKI ODJEL
Zvonimir Jakobović

GRAFIČKO-TEHNIČKI ODSJEK
Vladimir Mesić
Agata Fućkan

KORICE
Ivan Kljaković Gašpić

SURADNICI

Alač Mirjana, dr. med., dr. sc., spec. internist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Andreis Igor, dr. med., dr. sc., prof. fiziologije i imunologije Medicinskog fakulteta, Zagreb

Aurer Jelena, dr. stom., dr. sc., spec. paradontolog, prof. Stomatološkog fakulteta, Zagreb

Bakran Ivan, ml., dr. med., dr. sc., spec. internist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Barac Boško, dr. med., dr. sc., spec. neurolog i neuropsihijatar, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Belicza Biserka, dr. med., dr. sc., prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Belicza Mladen, dr. med., dr. sc., spec. patolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Benčić Zlatko, dr. med., dr. sc., spec. epidemiolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Bohaček Nenad, dr. med., dr. sc., spec. neurolog i psihijatar, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Bradić Ivan, dr. med., dr. sc., spec. kirurg, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Breitenfeld Vladimir, dr. med., dr. sc., spec. infektolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Burek Vitomir, dr. med., dr. sc., spec. infektolog, Klinika za infektivne bolesti »Dr. Fran Mihaljević«, Zagreb

Čajkovac Vladimir, dr. med., dr. sc., spec. dermatolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Čelustka Branko, dipl. ing. fizike, dr. sc., prof. fizike i biofizike Medicinskog fakulteta, Zagreb

Čikeš Ivo, dr. med., dr. sc., spec. internist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Čikeš Nada, dr. med., dr. sc., spec. internist, doc. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Davila Dušan, dr. med., dr. sc., »Pliva« – Istraživački institut, prof. farmakologije Medicinskog fakulteta, Zagreb

Dražančić Ante, dr. med., dr. sc., spec. ginekolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Dugački Vladimir, dr. med., spec. oftalmolog, prim., Klinički bolnički centar, Zagreb

Dürriegl Theodor, dr. med., dr. sc., spec. reumatolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Fišter Hrvoje, dr. med., dr. sc., spec. urolog, znanstveni asistent Medicinskog fakulteta, Zagreb

Fišter Vjekoslav, dr. med., dr. sc., prof. fiziologije Medicinskog fakulteta, Zagreb

Gašparović Vladimir, dr. med., dr. sc., spec. internist, doc. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Gjurašin Mirko, dr. med., dr. sc., spec. internist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Gjurić Zvonimir, dr. med., dr. sc., spec. kirurg, docent Medicinskog fakulteta, Zagreb

Harambašić Hrvoje, dr. med., prim., spec. internist i ftziolog, asistent Medicinskog fakulteta, Zagreb

Ivančević Darko, dr. med., dr. sc., spec. nuklearne medicine, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Ivanović Dragutin, dr. med., spec. internist, Klinički bolnički centar, Zagreb

Jakobović Zvonimir, dipl. ing. fizike, urednik LZ, Zagreb

Janjić Ivan, dr. med., dr. sc., spec. anesteziolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Keros Predrag, dr. med., dr. sc., spec. kirurg, neurokirurg i ortoped, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Knežević Fabijan, dr. med., spec. patolog., Središnji institut za tumore i slične bolesti, Zagreb

Koprčina Marko, dr. med., spec. internist, Klinička bolnica »Sestre milosrdnice«, Zagreb

Koršić Mirko, dr. med., spec. internist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Kovačević Davorin, dr. med., dr. sc., spec. radiolog, prof. Stomatološkog fakulteta, Zagreb

Kusić Zvonimir, dr. med., dr. sc., spec. onkolog, prof. Stomatološkog fakulteta, Zagreb

Kušević Vladimir, mr. farmacije, dr. sc. ekspert UN

Lokner Vladimir, dipl. ing. fizike, dr. sc., Klinička bolnica »Sestre milosrdnice«, Zagreb

Lovrenčić Marijan, dr. med., dr. sc., spec. radiolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Lutkić Aleksandar, dipl. ing. kemije, dr. sc., prof. Veterinarskog fakulteta, Zagreb

Mandić Veljko, dr. med., dr. sc., spec. za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Maretić Zvonimir, dr. med., dr. sc., spec. internist i infektolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Novak Ruđer, dr. med., dr. sc., spec. urolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Oberiter Vlado, dr. med., dr. sc., spec. pedijatar,
prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Orešković Miroslav, dr. med., dr. sc., spec. oto-
rinolaringolog, prof. Medicinskog fakulteta, Za-
greb

Padovan Ivo, dr. med., dr. sc., spec. otorino-
laringolog, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Pavlić Zdravko, dr. med., dr. sc., spec. gineko-
log, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Pećina Marko, dr. med., dr. sc., spec. ortoped,
prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Petrušić Ilija, dr. med., dr. sc., spec. neuroki-
rurg, doc. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Pražić Branko, dr. med., dr. sc., spec. neurolog
i neuropsihijatar, prof. Medicinskog fakulteta, Za-
greb

Radonić Milovan, dr. med., dr. sc., spec.
internist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Ruszkowski Ivo, dr. med., dr. sc., spec. ortoped,
prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Sekso Mladen, dr. med., dr. sc., spec. internist,
prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Spaventi Šime, dr. med., dr. sc., spec. onkolog,
prof. Stomatološkog fakulteta, Zagreb

Stavljenić Ana, dr. med., dr. sc., spec. medicin-
ske biokemije, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Strnad Marija, dr. med., dr. sc., voditelj Registra
za rak Zavoda za zaštitu zdravlja Republike Hrvat-
ske

Štulhofer Mladen, dr. med., dr. sc., spec. kirurg,
prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Švajger Anton, dr. med., dr. sc., prof. histologije
i embriologije Medicinskog fakulteta, Zagreb

Švajger Biserka, dr. med., dr. sc., prof. biologije
Medicinskog fakulteta, Zagreb

Vidović Milan, dr. med., dr. sc., spec. neuroki-
rurg, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Vizner Branka, dr. med., dr. sc., spec. internist,
prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Vucelić Borislav, dr. med., dr. sc., spec. inter-
nist, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Zečević Dušan, dr. med., dr. sc., spec. sudske
medicine, prof. Medicinskog fakulteta, Zagreb

Zjačić-Rotković Vanja, dr. med., dr. sc., spec.
internist, doc. Medicinskog fakulteta, Zagreb

PREDGOVOR

Ovaj suvremeni, sveobuhvatni Medicinski leksikon jest pregledno multidisciplinarno kolektivno djelo koje su napisala 63 priznata znanstvenika i stručnjaka iz kliničkih i temeljnih medicinskih znanosti, stomatologije i farmacije. U njemu se nalaze sažeti rezultati medicinskih znanstvenih istraživanja, dijagnostičkih metoda brojnih bolesti i bolesnih stanja, metoda liječenja te suvremenih načela zaštite i očuvanja zdravlja.

Leksikon pruža čitatelju potrebno znanje o obliku i građi čovječjeg organizma, o specifičnom radu njegovih pojedinih organa i sustava, o vanjskim i unutarnjim činiteljima koji mogu ometati njegov normalan rast, razvoj i funkcije te čitatelja upoznaje s temeljnim podacima o zdravlju i bolesti.

Svaka natuknica o bolestima i nenormalnim stanjima jezgrovito je definirana, a u njezinu sklopu navedeni su i način liječenja i upute za hitnu intervenciju u iznenadnim prilikama, kod ozljeda, nezgoda i otrovanja. Ovo je djelo veoma bogat podsjetnik i savjetnik ne samo liječnicima i ostalim zdravstvenim i srodnim djelatnicima, studentima, bolesnicima i njihovim obiteljima, već i svakom obrazovanom pojedincu. Ono omogućuje bolje snalaženje u prepoznavanju simptoma bolesti i prihvaćanju liječničkih savjeta.

Redakcija se trudila, gdje god je to bilo moguće, da našu medicinsku terminologiju obogati i narodnim nazivljem premda je bilo nemoguće izbjeći brojne tuđice i posuđenice, kao i ustaljene latinske i latinsko-grčke nazive.

Ovaj je Medicinski leksikon poticaj unapređenju zdravstvene kulture suvremena čovjeka u nas, dokazujući, zajedno s Medicinskom enciklopedijom Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«, da se i mi, svemu usprkos, pridružujemo naprednim zemljama svijeta.

Uredništvo

UPUTE ČITATELJIMA

Osnovni jezik ovoga Leksikona jest hrvatski. Stoga su članci (natuknice), kao i uputnice, poredani abecednim redom u tom jeziku. Gdje god je to bilo prikladno, moguće, ili je već uvriježeno, nazivi članaka dani su na hrvatskom, odnosno u pohrvaćenom obliku izvornih grekolatinizama. Iznimno, tamo gdje nema našeg naziva, on je dan na izvornom jeziku (najčešće engleskom). Svi sinonimi za određeni naziv upućeni su (znak →) na jedan članak, u kojem je naziv obrađen. Dijagnoze bolesti na latinskom također se upućuju na taj članak. Ilustracije su najčešće smještene uz članke kojima pripadaju, ali mogu se naći i u Priručnom atlasu u boji.

KAZALO

Članci A–Ž	1
Prva pomoć	997
Priručni rječnik	1007
Priručni atlas u boji	I–LII

KRATICE I SIMBOLI

a.	arteria	L	lumbalni
aa.	arteriae	lat.	lateralis,-e
Ag	srebro	lig.	ligamentum
ant.	anterior, -us	ligg.	ligamenta
As	arsen	M	molekulska masa
at. br.	atomni broj	m.	musculus
Au	zlato	med.	medialis
BM	bazalni metabolizam	Mg	magnezij
C	ugljik (simbol)	mm.	musculi
C	cervikalni (kratica)	Mn	mangan
Ca	kalcij	Na	natrij
Cd	kadmij	n.	nervus
Cl	klor	nn.	nervi
Cr	krom	O	kisik
CT	kompjuterizirana tomografija	P	fosfor
Cu	bakar	Pb	olovo
dg.	dijagnoza	pH	potentia hydrogenii (stupanj kiselosti)
EEG	elektroencefalografija	post.	posterior,-us
EKG	elektrokardiografija	r.	ramus
EMG	elektromiografija	rr.	rami
ext.	externus	S	sakralni (kratica)
Fe	željezo	S	sumpor (simbol)
gl.	glandula	Sb	antimon
gll.	glandulae	sbc.	supkutano
H	vodik	SE	sedimentacija eritrocita
Hb	hemoglobin	Se	selen
IgA	imunoglobulin A	sup.	superior,-us
IgD	imunoglobulin D	SZO	Svjetska zdravstvena organizacija
IgE	imunoglobulin E	SŽS	središnji živčani sustav
IgM	imunoglobulin M	T (i Th)	torakalni
i. j.	internacionalna jedinica	TB (i Tbc)	tuberkuloza
im.	intramuskularno	v.	vena
inf.	inferior, -us	vv.	venae
in obs.	in observatione	Zn	cink
int.	internus	>	veće od (mat.)
iv.	intravenski	<	manje od (mat.)
j.	jedinica	→	vidi, upućuje se na natuknicu (članak u kojem je obrađen upućeni naziv, ili se o njemu mogu naći dodatne informacije)
J	jod	←	(u datumima) prije Krista
K	kalij		
KS	krvna slika		

Kratice mjernih jedinica obrađene su u posebnom prilogu.

1. JEDINICE MEĐUNARODNOG SUSTAVA (JEDINICE SI)

1.a. Osnovne jedinice SI

Naziv	Znak	Jedinica za veličinu
metar	m	duljina
kilogram	kg	masa
sekunda	s	vrijeme
amper	A	jakost električne struje
kelvin	K	termodinamička temperatura
mol	mol	množina (količina tvari)
kandela (candela)	cd	svjetlosna jakost

1.b. Izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i znakovima

Naziv	Znak	Veza s drugim jedinicama	Jedinica za veličinu
bekerelel (becquerel)	Bq	s^{-1}	aktivnost
Celzijev stupanj	$^{\circ}C$	K	Celzijeva temperatura
džul (joule)	J	Nm	rad, energija, toplota
farad	F	$\frac{C}{V}$	električni kapacitet
grej (gray)	Gy	$\frac{J}{kg}$	apsorbirana doza ionizantnog zračenja
henri (henry)	H	$\frac{Wb}{A}$	induktivnost
herc (hertz)	Hz	s^{-1}	frekvencija
kulon (coulomb)	C	As	količina elektriciteta
lumen	lm	cd sr	svjetlosni tok
luks (lux)	lx	$\frac{lm}{m^2}$	osvjetljenje
njutn (newton)	N	$\frac{kg \cdot m}{s^2}$	sila
om (ohm)	Ω	$\frac{V}{A}$	električni otpor
paskal (pascal)	Pa	$\frac{N}{m^2}$	tlak
simens (siemens)	S	$\frac{A}{V}$	električna vodljivost
sivert (sievert)	Sv	$\frac{J}{kg}$	ekvivalentna doza ionizantnog zračenja
tesla	T	$\frac{N}{A \cdot m}$	magnetska indukcija
vat (watt)	W	$\frac{J}{s}$	snaga
veber (weber)	Wb	Tm ²	magnetski tok
volt	V	$\frac{W}{A}$	električni potencijal, napon, elektromotorna sila

1.c. Izvedene jedinice SI bez posebnih naziva i znakova

Primjeri	Naziv	Znakovi
četvorni metar		m ²
kubni metar		m ³
metar u sekundi		$\frac{m}{s}$, m/s, ms ⁻¹
metar u sekundi na kvadrat		$\frac{m}{s^2}$, m/s ² , m s ⁻²
kubni metar u sekundi		$\frac{m^3}{s}$, m ³ /s, m ³ s ⁻¹
kilogram po kubnom metru		$\frac{kg}{m^3}$, kg/m ³ , kg m ⁻³
džul po kubnom metru		$\frac{J}{m^3}$, J/m ³ , J m ⁻³
džul po kilogramu		$\frac{J}{kg}$, J/kg, J kg ⁻¹
džul po kilogramkelvinu		$\frac{J}{kg K}$, J/(kg K), J kg ⁻¹ K ⁻¹
kandela po četvornom metru		$\frac{cd}{m^2}$, cd/m ² , cd m ⁻²
mol po kubnom metru		$\frac{mol}{m^3}$, mol/m ³ , mol m ⁻³
grej u sekundi		$\frac{Gy}{s}$, Gy/s, Gys ⁻¹
.....		
.....		
.....		

1.d. Dopunske jedinice SI

Naziv	Znak	Jedinica za veličinu
radian	rad	kut
steradian	sr	ugao (prostorni kut)

3. DECIMALNE JEDINICE OD JEDINICA SI

Primjeri	Naziv	Znak	Značenje
kilometar		km	10 ³ m
milisekunda		ms	10 ⁻³ s
kilopaskal		kPa	10 ³ Pa
megaherc		MHz	10 ⁶ Hz
kilovat		kW	10 ³ W
.....			
.....			

5. KOMBINIRANE JEDINICE

Primjeri	Naziv	Znakovi
kilometar na sat		$\frac{km}{h}$, km/h, km h ⁻¹
litra u minuti		$\frac{L}{min}$, L/min, L min ⁻¹
ampersat		A h
.....		
.....		

2. IZNIMNO DOPUŠTENE JEDINICE IZVAN SI S POSEBNIM NAZIVIMA I ZNAKOVIMA

2.a. Jedinice od kojih se ne tvore decimalne jedinice

Naziv	Znak	Veza s jedinicama SI	Jedinica za veličinu	Dopuštena za
morska milja		1852 m	duljina	pomorski, riječni i zračni promet
astronomska jedinica		$1,495\,978\,7 \cdot 10^{11}$ m		
ar hektar	a ha	100 m ² 10 000 m ²	ploština	ploštinu zemljišta
stupanj	°	$1^\circ = \frac{\pi}{180}$ rad		
minuta	'	$1' = \frac{\pi}{10\,800}$ rad	kut	
sekunda	"	$1'' = \frac{\pi}{648\,000}$ rad		
gon	g	$1^g = \frac{\pi}{200}$ rad		
atomska jedinica mase	u	$1,660\,57 \cdot 10^{-27}$ kg	masa	fiziku i kemiju
minuta	min	60 s	vrijeme	
sat	h	3 600 s		
dan	d	86 400 s		
čvor		$\frac{1852}{3600} \frac{\text{m}}{\text{s}} = 0,514 \frac{\text{m}}{\text{s}}$	brzina	pomorski, riječni i zračni promet

2.b. Jedinice od kojih se tvore decimalne jedinice

Naziv	Znak	Veza s jedinicama SI	Jedinica za veličinu	Dopuštena za
litra	l, L	10^{-3} m ³ = dm ³	obujam	
tona	t	10 ³ kg	masa	
teks	tex	$10^{-6} \frac{\text{kg}}{\text{m}}$	duljinska masa	tekstilna vlakna i konac
bar	bar	10 ⁵ Pa	tlak	
elektronvolt	eV	$1,602\,19 \cdot 10^{-19}$ J	energija	posebna područja
voltamper	VA	1 W	snaga	prividnu snagu izmjenične el. struje
var	var	1 W		reaktivnu (jalovu) snagu izmjenične el. struje

4. DECIMALNE JEDINICE OD 7 IZNIMNO DOPUŠTENIH JEDINICA

Primjeri

Naziv	Znak	Značenje
mililitra	mL ili ml	10 ⁻³ L
megateks	Mtex	10 ⁶ tex
milibar	mbar	10 ⁻³ bar
megaelektronvolt	MeV	10 ⁶ eV
kilovoltamper	kVA	10 ³ VA
.....		
.....		

ZAKONITE MJERNE JEDINICE

Primjena mjernih jedinica u Republici Hrvatskoj određena je Zakonom o preuzimanju Zakona o mjernim jedinicama i mjerilima koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuje kao republički zakon (Narodne novine br. 53 od 8. listopada 1991).

Odredbе tog zakona su u skladu s odlukama Međunarodnog odbora za utege i mjere (CIPM) i međunarodnim normama (ISO).

Zakonite mjerne jedinice razvrstane su u pet skupina i navedene u priloženim tablicama.

Osim navedenih mjernih jedinica mogu se upotrebljavati i druge:

a) pri izvozu robe i u drugim odnosima s inozemstvom ako su takve jedinice u upotrebi u pojedinoj stranoj državi,

b) u pojedinim oblastima (zračni, pomorski, riječni i željeznički promet i dr.) ako je upotreba takvih jedinica određena međunarodnim ugovorima.

PREDMECI ZA TVORBU DECIMALNIH JEDINICA

Predmetak Znak Vrijednost

jota (yotta)	Y	10 ²⁴
zeta (zetta)	Z	10 ²¹
eksa (exa)	E	10 ¹⁸
peta	P	10 ¹⁵
tera	T	10 ¹²
giga	G	10 ⁹
mega	M	10 ⁶
kilo	k	10 ³
hekto (hecto)	h	10 ²
deka (deca)	da	10
deci	d	10 ⁻¹
centi	c	10 ⁻²
mili (milli)	m	10 ⁻³
mikro (micro)	μ	10 ⁻⁶
nano	n	10 ⁻⁹
piko (pico)	p	10 ⁻¹²
femto	f	10 ⁻¹⁵
ato (atto)	a	10 ⁻¹⁸
zepto	z	10 ⁻²¹
jokto (yocto)	y	10 ⁻²⁴

Decimalne jedinice ne tvore se od kilograma i Celzijeva stupnja.

Decimalne jedinice mase tvore se od posebne jedinice gram, tisućeg dijela kilograma ($g = 10^{-3}$ kg), na primjer:

Naziv	Znak	Vrijednost
mikrogram	μg	10 ⁻⁶ g = 10 ⁻⁹ kg
miligram	mg	10 ⁻³ g = 10 ⁻⁶ kg
dekagram	dag	10 g = 10 ⁻² kg
megagram	Mg	10 ⁶ g = 10 ³ kg
.....		
.....		

NEKE ZASTARJELE MJERNE JEDINICE¹⁾

<i>Naziv</i>	<i>Znak</i>	<i>Izraženo zakonitim jedinicama</i>	<i>Jedinica je veličine</i>
ångstrom	Å	$10^{-10} \text{ m} = 0,1 \text{ nm}$	duljina
atmosfera, fizikalna (normalna)	atm	$101325 \text{ Pa} \approx 1 \text{ bar}$	tlak
atmosfera, tehnička	at	$98066,5 \text{ Pa} \approx 1 \text{ bar}$	tlak
ciklus u sekundi	c/s; cps	Hz	frekvencija
din	dyn	10^{-5} N	sila
dioptrija	dpt	m^{-1}	jakost leće
eman		$3,7 \text{ Bq/L}$	koncentracija aktivnosti
erg	erg	10^{-7} J	rad
kalorija	cal	$4,186 \text{ J}$	toplina
kilopond (kilogram sile)	kp; kg*	$9,80665 \text{ N} \approx 10 \text{ N}$	sila
kiri (curie)	Ci	$3,7 \times 10^{10} \text{ Bq}$	aktivnost
konjska snaga	KS	$735,5 \text{ W} = 0,7355 \text{ kW}$	snaga
mahe (mache)		$13,47 \text{ Bq/L}$	koncentracija aktivnosti
mho	Ω	$\text{S} = \Omega^{-1}$	električni otpor
mikron	μ	$10^{-6} \text{ m} = \mu\text{m}$	duljina
milimetar živina stupca	mmHg	$133,322 \text{ Pa}$	tlak
milistat	mSt	$13,468 \text{ Bq}$	aktivnost
poaz	P	$0,1 \text{ Pa s}$	dinamička viskoznost
rad	rad; r	$0,01 \text{ Gy}$	apsorbirana doza
radeferd (rutherford)	rd	$10^6 \text{ Bq} = \text{MBq}$	aktivnost
rem	rem	$0,01 \text{ Sv}$	ekvivalentna doza
rendgen (röntgen)	R; r	$2,58 \times 10^{-4} \text{ C/kg}$	ekspozicija (ionizacijska)
rep	rep	$9,8 \times 10^{-3} \text{ Gy} = 9,8 \text{ mGy}$	apsorbirana doza
stat		$13,47 \times 10^3 \text{ Bq}$	aktivnost
X-jedinica	XU	$1,00202 \times 10^{-13} \text{ m} \approx 0,1 \text{ pm}$	duljina

¹⁾ → **zakonite (mjerne) jedinice**; → Tablica Zakonite mjerne jedinice, vidi prethodnu stranu.